

Napjaink Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu



...nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 994/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Gyermekeink három arca

Szerte az országban megnyílnak az iskolák kapui. Gyermekeink, akik a hosszú nyári hónapok alatt gondatlanul élvezték a játékos örömeiket, bevonulnak a tanterem komoly falai közé, hogy a hosszú pihenés után újult erővel jussanak hozzá ismét a komoly munkához. Az iskolai falai között kell megszerezniük azokat a hasznos ismereteket, amelyekre feltétlenül szükségük van, ha az élet egy harcában meg akarják állni helyüket. Ezért sok gondot és aggodalmat jelentenek ezek a napok a szülőknek, hisz ők tudják és érzik legjobban, hogy gyermekeik nevelésétől függ azoknak jövője sorsa: boldogsága, vagy boldogtalansága. Igen, mert azok az eszmék és gondolatok, amelyeket a család és iskola hárítanak el a gyermekek lelkébe, megmaradnak életük végéig s irányítják lesznék cselekedeteiknek.

A nevelői munkának nagy fontosságára és szent kötelességére gondolva, önkéntelenül a forgalmi rendőr hívtása jut eszünkbe. Nagy városoknak hatalmas utkezelészetűdésein áll a forgalmi rendőr. Figyeli, mint haldoklik át a különböző járművek s gondosan ügyel a rendre, nehogy szerencsétlenség történjen. Egyszer csak felé a kezét s nyomban megállanak a villamosok és az autók. Ekkor lehajol a rendőr s felemel egy kis gyermeket, aki az úttesten akar áthaladni s gyöngéd szeretettel, mihétha csak az ő gyermeke volna, átvizsgálja a tulsó oldalra. Megállított minden járművet, csak hogy a kis gyermeknek bántódása ne essen a hatalmas forgatagban.

Szeptember elején így emel fel kezét a naptár, hogy gyermekeinket átmentse a tulsó oldalra, óh, mert az élet hatalmas forgalmu utesthez lehet hasonlítani, mely járni kelnek az emberek, de amíg az út végére értek, sok keresztveződésen kell áthaladniuk s ezeken lépten-nyomon a legnagyobb veszedelmeket kell legyőzniük. Különösen sok veszedelem leselkedik gyermekeinkre, akik tapasztalatlanságuk miatt nem tudnak biztosan tájékozódni az élet útvesztőiben s így nem haladhatnak olyan bátoran, mint a felnőttek. Ezért vezetőkre van szükségük, akik mint a forgalmi rendőr a kis gyermeket, átmentik őt a tulsó oldalra, illetőleg elvezetik az út végére. Ezt munkát végzi a nevelők, akik a gyermekekkel foglalkoznak a családban és az iskolában.

Minden nevelőnek tudnia kell, hogy a gyermeknek három arca van: a családé, a saját magáé s Krisztusé. Mind a három arcnak meg van a maga jellegzetes vonásai s ezeket kitörölni, vagy elhanyagolni nem szabad, sőt inkább arra kell törekedni, hogy azok megtartsanak és szabadon fejlődhessenek. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy gyermekeinket úgy kell nevelnünk, hogy nekik lelkén a legélesebb vonásokkal mégis a Krisztus arca formálódjék ki.

Ki kell ábrázolnia benne Krisztus szeretetét. Ez a szeretet határtalanul széles, mint a világ és mély, mint a tenger. Ki kell ábrázolnia bennük Krisztus hitét, Krisztus alázatosságát. Ő sohasem a maga dicsőségét kereste, hanem abban találta legnagyobb örömét, ha másoknak szolgálatokat tudott tenni. Ő nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és így az ő életét váltásul sokaké. A háznak, a társadalomnak csak azok az emberek válnak javára, akik a Krisztus arc kiábrázolódott.

S ez a kiábrázolás csak odaadós és gondos nevelői munkával mehet végbe. Ez a munka megosztható, de át nem vehető. Megosztható a család és iskola között, de a szülőket viszont egyik sem hárítja át teljesen másra. A család nem az iskola s az iskola sem a családra. A nevelés terén mindkettőnek megvan a maga külön-külön fontos hivatása. A vallásos élet alapjait a család nevelés rakja le. Amelyik családban naponként arra kulusolódnak a kezek, ott a gyermek is imádságos létezik, míg ahol szitok és durva istenkáromlás hallatik, ott durvalelkű lesz a gyermek is, mert lassanként a környezetéhez hasonul. A gym között elpusztul a tisztaság is, ugyanúgy a legártatlanabb lelkű gyermek is büntül fertőződik, ha környezete a bűn posványában vergődik.

A jól megápolozott családi nevelésen aztán tovább épít az iskola. Ezért kell népünknek különös szeretetébe foglania az iskolákat és ezért kell azokért minden áldozatot meghoznia. Mert gyermekeink lelkéért számadással tartozunk. Számadással tartozunk a gyermeknek, a nemzetnek, az egyháznak, legfőképpen azonban Istennek. Boldog ember az, aki Isten ítélőszéke előtt egykor elmondhatja: Ilyen, akiket nekem adtál, mind itt vannak, közülük csak egy is el nem vesztett!

BIRÓ LÁSZLÓ (Sátralung-Hosszafalu)

Sztalingrádtól délre 25 kilométernyire állanak a német csapatok

A Kuban alsó folyásától délre német és román csapatok a Fekete-tengeri kikötők felé vetették vissza a bolsevistákat

**Az elmúlt héten az ellenséges hajózás husz hajót
vesztett 181.000 tonna ürtartalommal**

A német vezéri főhadiszállásnak hétfőn délben kiadott legújabb jelentése szerint a keleti harcúterén a Kuban alsó folyásától délre német és román csapatok az ellenséget üldözve a Fekete-tengeri kikötők felé vetették vissza. Német repülőek elsüllyesztettek egy bolsevista ágyunaszádót.

Sztalingrádtól délre a német csapatok áttörték az ellenséges állásokat és délen huszonöt kilométernyire állanak Sztalingrádtól.

A légi erők éjszakai támadásai Sztalingrádban nagy tüzeket okoztak. Ezenkívül vasutakat és repülőtereket bombáztak a német repülőek a Volgától keletre.

Rzew-nél a bolsevisták folytatták támadásikat, amelyeket páncélosok is támogatnak, de ezek mind összeomlottak a német elhárító tüzelésben. A németek kemény küzdelemben 48 ellenséges páncélost meg-

semmisítettek.

A Ladoga-tó felől délre meghiusult az ellenségnek egy erősebb támadása. Olasz gyorsnaszádók a Ladoga-tóbar elsüllyesztettek egy bolsevista ágyunaszádót és egy kereskedelmi hajót.

Német repülőek éjjeli és naprali támadásban Anglia keleti részén hadifontosságú célpontokra gyújtó és robbanó bombákat dobtak le.

A német buvárnaszádók az elmúlt héten ismét súlyos veszteségeket okoztak az ellenséges hajózásnak. Az Atlanti-óceánon, a Karibi-tengeren és a nyugatafrikai partok mentén részben erősen biztosított hajókaravánokból, részint pedig magánosan haladó hajóknak a megtámadásával összesen husz ellenséges hajót süllyesztettek el 181.000 tonna ürtartalommal. További négy hajót megtorpedóztak.

Német és román csapatok újabb hadisikerei a Kaukázusban

Német és román csapatok a Kaukázusban újabb fontos magaslatokat foglaltak el. A támadás a sűrű erdővel fedett terepen is folyton előrehalad. Más egységek rohammal elfoglaltak egy helységet. A magas hegyek között a német hegyi vadászok újabb hegygerinceket foglaltak el és az ellenség ellenáma-

dásait visszaverték. A német harci repülőgépek különösen Novoroszijzsiné okoztak súlyos veszteségeket az ellenségnek, ahol menetoszlopokat támadtak meg gépfegyverekkel. A német vadászgépek négy ellenséges repülőgépet lelőttek.

Vörös buvárnaszád török kikötőben

Egy bolgár újság ankarai értesülése szerint egy szovjet buvárnaszád befutott Trapezunt kikötőjébe. A tengeralattjárót lefoglalták, legénységét pedig internálták. A hajó legénysége kijelentette, hogy min-

den intézkedés megtörtént a Fekete-tengeri szovjet flotta egységeinek elsüllyesztésére. A Fekete-tengeri flottát maguk a bolsevisták fogják elsüllyeszteni.

A németek áttörték a sztalingrádi erődöveget

Berlinből jelenti a Rador: A német véderő főparancsnoksága a Sztalingrád körzetében folyó harcokra vonatkozóan az alábbi részleteket közölte:

Német gyalogsági hadosztályok és gyors alakulatok heves támadással

áttörték az ellenség hosszú időn át kiépített, erős állásait és mélyen benyomultak az erődrendszerbe.

Ezen a vidéken a tereviszonyok is kedveznek az ellenséges erődítéseknek, a bolsevisták több, mint harminc kilométer mélységben rendkívül megerősített állásokat létesítettek a nagyfontosságú iparváros védelmére, úgy hogy a természetadta lehetőségeket is kihasználva, Sztalingrádnak egy hatalmas vár jellegét adták. Ezen a megerősített vidéken, egyes, makacsul védekező bolsevista alakulatokkal szemben, ádáz harcokra került sor.

A Szovjet egyik kazamatát a másik után elkeseredetten védelmezte, az előnyomulást azonban semmi sem tudta feltartóztatni, a németek gyorsan tért nyertek.

Az ellenség rendkívül súlyos vereséget szenvedett. Az

ellenséget mindenütt, ahol harcba bocsátkozott, erőteljesen támadták és megfűzdeltek, ezenfelül nagy számú szovjet foglyot ejtettek. Többek között elfogták egy szovjet gyalogsági hadosztály egész vezérkarát, mely a meglepetésszerű támadás alkalmával nem tudott már elmenekülni. Az ellenség veszteségei súlyosak, a hadiszákmány, mindennemű hadianyagban, igen nagy. A foglyok száma órától-óra nő. A német szárazföldi csapatoknak a kulcsállások megsemmisítésére irányuló harcait a légi erők hathatósan támogatták.

Erős német harci és bombavető légi alakulatok zuhanórepülésben szakadatlanul támadták az ellenséges kazamatákat.

Súlyos veszteségeket szenvedtek mindenekelőtt az ellenség tüzéségi állásai, 32 ütegállást telitalálattal elhallgattattak. A német felderítő gépek által idejében felfedezett harcokocsi-tömörüléseket a harcirepülőek és stukák erőteljesen bombázták. A német harc-repülőek ezzel egyidejűleg támadták az ellenség frontmögötti közlekedési vonalait is. Az utakon több, mint 180 szovjet gépjárművet megsemmisítettek.

A szovjet légierő augusztusban 2686 repülőgépet veszített

Berlinből jelenti a Rador: A 12 Uhr Blatt című újság közlése szerint a szovjet légierő augusztus 1-től 28-ig 2686 repülőgépet veszített. Közli még a lap, hogy eddig 110 hajót süllyesztettek el a Volgán.

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: Hivatalos londoni közlés megállapítja, hogy a Németország és a nyugati megszállott területek ellen intézett támadások során az emult hét folyamán az angol légierő 95

gépet veszített. A lelőtt gépek javarésze bombavető volt.

Berlinből jelenti a Rador: Katonai helyről közölték, hogy vasárnap német harcigépek fegyveres felderítést végeztek a brit partok felett. A vasárnapról hétfőre hajló éjjel német harcigépek gyújtó- és robbanó bombákat dobtak Middeland katonailag fontos célpontjaira. Valamennyi német gép visszaért.

A szófiai román követ látogatása a plevnai csata színhelyén

Szófiából jelenti a Bolgár Távirati Iroda: Az 1877. évi plevnai harcok hatvanötödik évfordulója alkalmából Caranfil szófiai román követ, a követség személyzetének, valamint a bolgár hadügy- és külügyminisztérium képviselőjének társaságában Plevnába érkezett. Az ottani hivatalos személyiségekkel együtt a követ Grivitába ment, ahol a hatóságok fejei üdvözölték a román diplomatát.

Caranfil követ elépett a tiszteletére kivezényelt díszszázad előtt, miközben a katonazenekar a román, majd a bolgár himnuszt játszotta. A város polgármesterének beszéde után

az 1877. évi csata alkalmával elesett román

katonák hamvait befogadó kriptá kápolnájában, istentiszteletet tartottak.

A román követ és a bolgár hatóságok koszorút helyeztek a síremlékekre. Ugyanekkor nyit meg a plevnai csata részleteit magában foglaló kiállítás is, amelyet Miciora szófiai román sajtótanácsos rendezett.

Délben Plevna város polgármestere díszvédet adott a román követ, a követség személyzete és a bolgár hivatalos személyiségek tiszteletére.

Az elhangzott beszédek kiemelték a bolgár-román barátságot.

Este Caranfil követ rendezett díszvacsorát. Vasárnap éjjel a román vendégek elhagyták Plevnát.

A mult romjain felépül az új Franciaország

Pétain tábornagy beszéde a volt frontarcosok szövetségének gyűlésén

Vichyből jelenti a Rador: A volt frontarcosok szövetsége gyűlést tartott, amelyen Pétain tábornagy francia államfő is részt vett. A gyűlésen több tízezer frontarcos vett részt. Lachel a szövetség elnöke megnyitó beszédében figyelmeztette a volt frontarcosokat a francia nép iránti kötelességeikre. Azután Pétain tábornagy szólt fel, aki beszédében hangzottatta, hogy Franciaországnak ma építő politikát

kell folytatnia és utalt arra, hogy két év alatt rendkívül sokat tettek Franciaország érdekében. Kijelentette, hogy a mult meghalt, és az országnak bátorsággal, becsülettel és türelemmel kell néznie a jövő elé. Pierre Laval kormánya a nemzeti forradalmat végrehajtva a mult romjain építi fel az új Franciaországot, — fejezte be beszédét Pétain marsall.

Százhuszonegy oldalas parancs — kudarc

Egy egész dandárparancsnokságot fogtak el a németek Dieppenél annak tábornokával együtt

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az angol közvéleményt még mindig élénken foglalkoztatja a dieppi partraszállás kudarcja. A londoni kormány most szeretné elhíttetni, hogy csak zavaró hadműveletről volt szó, melynek nem volt semmi komolyabb célja. Tagadják azt is, hogy az angoloknak messze menő terveik lettek volna és kitárlásnak minősítik azt a parancsot, melyet a németek a partraszállás

gloknál megtárláltak. Ezzel szemben tény, hogy a németek elfogtak egy egész dandárparancsnokságot, annak tábornok-parancsnokával együtt és megtárlták a partraszállási hadművelet részletes kidolgozását is. Ezt a tervet százhuszonegy gépelt oldalon részletezték és annyi idejük sem volt, hogy megsemmisítsék.

Középkina három vidékén nagyarányú támadás indult meg a japán csapatok részéről

A japán légierő eredményesen bombázta Port Darwint

Tokióból jelenti a Stefani iroda: Az elmúlt éjjel egy ausztráliai buvárhajó fedélzetére behajózott különítmény megkísérelte, hogy az Új-Britannia sziget japán helyőrségét meglepje, partraszálljon.

A tengeralattjárót elsüllyesztették és a különítmény tagjait foglyul ejtették.

Tokióból jelenti a Stefani iroda: A Shantung tartomány déli részében működő 51. kínai hadsereg ellen intézett japán támadás nyomán igen sok halottat és sebesültet, valamint jelentős mennyiségű hadianyagot hagytak hátra.

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Nankingból érkezett közlés szerint a Kínában működő japán erők szövívője megerősítette

a Középkina három vidékén megindult nagyarányú támadás hírét.

Rámutatott arra, hogy ennek kivételes jelentősége van a csungkinginai erők elleni további hadműveletek szempontjából. Hangsúlyozta a szövívő, hogy a japán hadseregmozdulatok tervszerűen folynak anélkül, hogy ellenállással, vagy ellentámadással találkoznának.

JAPAN LÉGITÁMADÁS

A Stefani iroda közli Bangkokból, hogy az ausztráliai haderő főparancsnokságának jelentése szerint a japán légierő az elmúlt napon két ízben bombázta Port Darwint.

A bucuresti magyar szülőök

beirathatják gyermekeiket a református magyar elemi iskolába is

Str. Sfinții Voievozi 50.

Beiratások szeptember 1—10-ig

Román népművészeti kiállítás sikere Boroszlóban

A boroszlói román népművészeti kiállítást méltatja a német sajtó, — jelentik Berlinből, — A kiállítás anyagát már más német városokban is bemutatták és mindenütt nagy sikere volt. A tárlat a német-román közművelődési kapcsolatok kimélyítése tekintetében értékes szerepre hivatott — írják a német lapok — s utalnak arra, hogy a két nép úgy a csatamezőn, mint a kulturális együttműködés terén a becsületes együttműködés alapján áll.

Az angol közvélemény ostromozása

Lisszabonból jelenti a Stefani iroda: Vasárnap a angliai Surrey grófságban négyülés volt, amelyen szónokok borulató hangon beszéltek Nagybritanni belső helyzetéről. Sir Patrick Hammon képviselő megemlítette azt a nemtörődömséget, amellyel az angol közvélemény a háborúval szemben viseltetik, anélkül azonban, hogy megjelölje az általa veszélyesnek minősített apátia okát.

Egy másik felszólaló élesen kikejt az áruuzsorát sok ellen és megjegyezte, hogy ezeket ejtőernyővel kellene Németországban lebecsítani. Egy harmadik beszélő ezeket mondotta: Az angolok túl sokat beszélnek a pénzről, nekik Istenük a pénz. Jobb lenne, ha kicsivel többet gondólnának a háborúra.

Halálra ítélték egy lengyel tömeggyilkost

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Leslaban a különleges bíróság halálra ítélt a lengyel Raczkowiak Józsefet. 1939 szeptember 6-án lelőtte egy lengyel repülőgépet, amelynek pilótája ejtőernyő segítségével megmenekült. Feketlen dűhében az ősszgyűlt tömeg előtt kijelentette, hogy egy német nemdők kiterjesztésével jeleket adott a német repülőnek. Egy másik lengyel tiszt által is izgatott tömeg megrohaná a németek házáit és huszonegy személyt megölt. A csúcstelket Raczkowiak József vezetett aki revolverével több embert agyonlőtt. Ezek közül volt egy leány és több gyermek is. A lengyel állam összeomlása után Raczkowiak bujdosni kezdett, a legutóbb Posenben elfogták és most halálra ítélték.

Mióta számozzák az oldalakat? Egy svéd egyetemi városban történelmi kutatás céljából pályázatot tüztek ki és az első díjat az a diák kapta meg, aki ezt a kérdésre megfelelt: „Mindig számozták-e a könyv oldalakat?” Ugy látszik, hogy a könyvnyomtatás idejében az olvasóra bízták, hogy számozza meg a oldalakat. A diák kutatásai megállapították, hogy Kölnben jelent meg 1470-ben az első könyv, amelynek lapjait számozták. Címe: „Sermo ad populum predicabilis”. Az oldalak számozásának szokása azután a fokról-fokra terjedt el az egész világon.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Bayedüti mozgó nyitott tetővel

Ma, kedden!

Előadások 5, 7:30 és 9:30 órákor

E. LESSING pazar kiállítású drámája a

Szerelem és becsület

KATHEGOLD, THEO LINGEN, FRITZ KAMPERS, P. DAHLKE a főszerepben.

Egyesített híradó a legújabb eseményekkel

Jön
Jön

EDISON a modern fizika legendás hőségnek

IFJUSÁGA

Házkutatások az indus vezetőknél

A brit parancsnok ejtőernyősöket küldött a lakosság megfékezésére

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közlése szerint az allahabadi hatóságok: rendeletére Pandit Nehru lakásán házkutatást tartottak. A rendőrség több könyvet és iratot magával vitt. Ez utóbbiak között volt a kongresszus munkabizottsága által hozott határozati javaslat szövege is.

EJTŐERNYŐSÖK A TŰNETŐK ELLEN

Kalkuttából érkező jelentések szerint Indiában a zavargások tartanak. Az utóbbi napokban különösen India északnyugati részében öltöttek nagy mérvet a

tüntetések úgy, hogy a brit parancsnok ejtőernyősöket küldött a lakosság megfékezésére. A brit repülők számos falut felgyújtottak és nagyon sok bennszülöttest megöltek. Az elfogottakat hadbírószám elé állították és halálra ítélték.

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: Londoni értesülés szerint a Daily Mirror című lap közölte hogy első ízben használtak légi uton szállított csapatokat hindu bennszülöttek ellen. A katonaság mintegy ötszáz négyzetkilométernyi területet tisztított meg India északnyugati határvidékén.

Tömeges letartóztatások Bombayban

A Német Távirati Iroda értesülése szerint Bombayban vasárnap több embert letartóztattak. A város néhány pontján tömeg verődött össze, amely tüntetni akart. A tüntetőket a rendőrség szétverte. Ahmed Aba városában a tüntetők menetet akartak alakítani, de mielőtt erre sor kerülhetett volna, megjelent a rendőrség és megakadályozta a tüntetést. A madraszi tartomány több városában egyetemi hallgatók tüntettek.

A SZAVAK IDEJE ELMULT

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Bose

indiai népvezér szombaton Shonanba (Szingapur) érkezett, ahol a Domei ügynökség tudósítója előtt kijelentette, hogy elmúlt a szavak ideje, India függetlenségét nem lehet azonnali tettek nélkül kivívni. Megjegyezte, hogy minden bizonyos nehézségek és akadályok merülnek majd fel, de a hinduknak áldozatukkal kell hozzájárulniuk hazájuk felszabadításához. A shonani hinduk egyébként lelkes fogadtatásban részesítették Bost.

Kalmükök a Senki földjén

A vörös uralom alól menekültek és végigvándoroltak egész Európán — Ma is ragaszkodnak buddhista vallásukhoz — Hazájuk felszabadulása után visszatérnek otthonukba

Amióta 1941 áprilisában Jugoszlávia, vezetőinek helytelen politikája következtében szerteomlott, a Bánság nyugati része, amely nuszonkét eszandón keresztű a jugoszláv államhoz tartozott, Senki földjévé vált. Senki földjén az ottani óslakosság minden nemzetisége önálló életét éli azóta. A háború után a szerb-bánsági falvakba került szerbiai dobroylójacokat — katonai telepeseket — azonban a rend és béke érdekében eltávolították és visszaküldték őket eredeti lakhelyeikre. Házaik nem maradtak üresen, mert a lakosok azokba új lakókat helyeztek, olyanokat, akiket segíteni kellett.

Torontál-Vásárhely, amelyet a jugoszlávok Debeljácsának neveztek el, egyenes utcája, szép virágzó község. Az utcákat szegélyező fák mögött barátságos, tiszta házak mosolyognak a faluba érkező idegenre. Az eltávozott dobroylójacok hajlékai néhány hónapon keresztül üresen állottak. Most már lakottak ezek is, habár a falaik között tanyázók csak vendégek.

Torontál-Vásárhely vendégei kalmükök.

Valahol Kinában van a kalmükök őshazája. Közel háromszáz éve indultak meg egyes rajuk nyugat felé. Egy részük megragadt Szibériában, más csapatok átkerültek az Ural-hegységen Európába. Ezek letelepedtek aztán Oroszországban és az Ural és a Volga között folytatták kóbor életüket, hol itt, hol ott ütöttek föl sátraikat és hol erre a legelőre, hol amarra hajtották állataikat. Utódaik közül azonban számosan nemádokból helyhez kötött lakosokká lettek. Az első világháború előtt az asztrakáni kormányzásban százötvenezer, a Don vidékén harmincezer és a sztavropoli kormányzásban hozzávetőlegesen tízezer kalmük élt. Szibériában körülbelül háromszázezer, a régi kínai hazában pedig közel egy millió a kalmükök száma.

Az Oroszországban élt kalmükök már a cári uralom alatt is sok üldözésnek voltak kitéve, mert mindenáron oroszokká és ortodoxokká akarták őket tenni, ők azonban ragaszkodtak a maguk kalmük nyelvéhez és buddhista vallásához.

A cárizmus bukása után a szovjeturalom alatt a kalmükök sorsa még mostohább lett. Nem esoda aztán, hogy a kalmükök örömmel üdvözölték Denikin és később Wrangel tábornokok fehér felkelését, amely a vörös zsarnokság letörésére törekedett. Sokan akadtak a kalmükök közül, — különösen a műveltebbek — akik beállottak Denikin és Wrangel hadseregeibe. A fehér mozgalom szerencsétlen bukása után a kalmük katonák közül sokan külföldre menekültek családjaikkal együtt. Ezek majdnem mind Jugoszlávia különböző helyein tengődtek, ide-odahányódtak.

A mostani háború az oroszországi kalmükökre újabb szenvedéseket és gyötrődéseket hozott.

Sokan igyekeztek a vörös pokolból menekülni, eljutottak a németek és szövetségeseik által megszállott orosz területekre, ahonnan aztán egyes európai országokba szállították őket.

Igy kerültek kalmükök Torontál-Vásárhelyre is, ahol százhuszan vannak. Felerészük csak nemrég ér-

kezett meg oroszországi otthonából felerészük pedig a fehér forradalmak menekültjeiből kerül ki. A kalmük családok berendezkedtek a dobroylójacok egykori házaiban. Az asszonyok a házimunkán kívül remek kézimunkákat készítenek, a férfiak pedig kertészkednek, ebből tartják fenn magukat. Minden lakásban felállították Buddha képét, vagy kicsiny szobrárt és naponta többször is elvégzik előtte ájtatosságukat.

Csak kevesen vannak köztük, aki megtanulták törve szerbiül, avagy németül beszélni. Azért a hozzájuk mások által intézett szavakra csak mosolyognak és kedélyesen fujják a füstöt. Mert mind dohányoznak.

A férfiak és a fiatalabb nők cigarettáznak, az idősebb asszonyok pedig hosszuzáru pipát szorongatnak a foguk között.

A pipázásra azért kapták rá, mert ez kevésbé akadályozza őket a kézimunkájban.

Torontál-Vásárhely kalmüjainak vezetője hatvanhét éves szikár férfi. Ezeket mondja:

— Nemzeti szokásunk, hogy minden csoportunk vénet választ magának, aki korra nézve azonban nem mindig a legvénebb. Köztünk is van néhány nálamnál öregebb. Erre a vénre hárul a telep ügyeinek vezetése és a hatóságokkal való érintkezés. Magam mint tiszt harcoltam Denikin alatt, de később menekülnöm kellett. Fivéremet és több hozzátartozómat legyilkolták a vörösök. Bujdosásom alatt voltam Németországban, Franciaországban, Olaszországban, tavaly pedig idekerültem hogy ezzel is közelebb legyek hazámhoz.

Reméljük, hogy Buddha megsegíti népünket és a vörös uralom összeomlik.

Örülök, hogy az oroszországi kalmük-vidék legnagyobb része már felszabadult a bolsevisták terrorja alól. Mihelyt ott a németek és szövetségeseik rendet teremtenek mindnyájan hazamegyünk, hogy azon a földön éljünk, amely apáinknak már háromszáz év óta lakóhelye volt. Buddha nem akarja, hogy idegen földön haljunk meg és idegen talaj alatt aludjunk örök álmunkat.

Odalép a falra akasztott polcon lévő Buddha-szobrocska elé. Kezét gvingéden ráteszi Buddha kezére. Szemből égő fény lövel.

Barlanghy Péter.

A téliruha-gyűjtés: a belső arcvonal lényes győzelme

Szombaton és vasárnap országsszerte téli ruhák gyűjtöttek a keleti fronton küzdő katonáink számára. A gyűjtés mindkét napon a lelkesedés és aidozatkészesség jegyében folyt le. Szegény és gazdag, idős és fiatal azzal a tudattal adta át adományát a gyűjtést végző bizottságoknak, hogy ezzel a hozzájárulással is elősegíti Európa nagy szabadságharcának sikerét és az ország vitéz hadseregének diadalmas helytállását a szövetséges csapatok oldalán, a keleti fronton. Egyes helyeken megható jelenetek játszódtak le. Reszkető kezű öreg anyókák, bácsiák szedték elő a szekrényből a prémsapkát, kesztyűt vagy sálát, meleg lábbelit.

— Az én fiam is ott van a fronton! Isten óvja árága gyermekeinket!

— Magam is harcoltam a mult világháboruban az orosz harctéren. Tudom, mi jelent ott a tél...

— Adnék többet is, de szegény vagyok! Fogadják ezt a szerény adományt oly szívvvel, aminővel adom...

Ilyen és ezekhez hasonló szavak kíséretében adták át adományaikat sokhelyen a legszegényebb családok is. Könnyek szöktek a gyűjtést végző tartalékos tisztek, patronázs-hölgyek, katonák szemébe.

Kivette részét az adakozásból a fiatalság is. Leányok fiatalasszonyok sok helyen maguk szötte, köfötte meleg ruhaneműt adtak át a nemes célra. Általában mindenütt átértékelték a gyűjtés jelentőségét és az adománvozásból nemzetiségre való tekintet nélkül kivette részét mindenki. A gyűjtés a belső arcvonal fényes győzelme volt a méltóképp esatlakozik azokhoz a ragyogó fegyvertényekhez, melyeket az ország hőse fiai a harctéren valóstítanak meg a kereszténység és európai civilizáció ellenségével szemben.

Iskoláink kapunyitása

Aiud-Nagyenyed

Az Aiud-nagyenyedi Bethlen-kollégium liceumában szeptember 1—5. között lesznek a második és harmadik osztályba a beiratások, 1—2. között az Aiud-nagyenyedi és 1—8. között a vidéki tanuló beiratkozása, 2-án tartják meg a negyedik osztály javító, 3—5. között az ötödik osztály felvételi, 4-én az első osztály felvételi és 7-én az első, második, harmadik, ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik osztály javító vizsgáját. A tanítás szeptember 28-án kezdődik, tanévnyitó ünnepség szeptember 27-én reggel 8 órakor.

Az Aiud-nagyenyedi Bethlen-kollégium tanítóképzőjében a tanítás a nemzetművelési miniszterium rendelete értelmében szeptember 28-án kezdődik. Az évmegnyitás előző napon, szeptember 27-én délelőtt tíz órakor lesz. A javítóvizsgálatokat szeptember 5-én, az első és ötödik osztály felvételi vizsgáját szeptember 7-én tartják. Valamennyi vizsga reggel 8 órakor kezdődik.

Alba Iulia-Gyulafehérvár

Az Alba Iulia-gyulafehérvári római katolikus püspöki leánygimnáziumban a beiratások szeptember 1—8-ig tartanak. A beiratkozáshoz szükséges okmányok: 1. születési anyakönyvi kivonat; 2.keresztlet; 3. állampolgársági bizonyítvány; 4. iskolai bizonyítvány; 5. ujjlenyomat; 6. a női háborús munka, „munca obstească” végzéséről szóló bizonyítvány. A beiratkozásnál fizetendő különböző díjak: 1000 lei évi tandíj 4000 lei. A gimnázium I. osztályába jelentkezők felvételi vizsgája szeptember 7-én lesz.

Amerikai kacs

a németek törökországi partraszállásáról

Berlinből jelenti a Rador: Berlini politikai körökben az amerikaiak újabb meséjének mondják az United Pressnek azt a hírt, amely szerint a németek azzal a tervvel foglalkoznának, hogy partraszállnak Törökország északi részében és délről támadják meg a kaukázusi szovjet állásokat, főleg Batum és Baku városokat.

FORUM-MOZI ARAD

Nyáron is nagy filmeket játszik. Telefon 20-10. Városunk egyedül jól szellőztetett, kellemesen hűvös terme. Előadások 5, 7-15, 19-30. Kor matiné 30 lei egységes helyárral

Előkésszületben!

A szezon legszenzációsabb filmje

A főszerepben Alexander Golling, Eva Immermann, Gustav Waldau

Ma!

A TITOKZATOS BETTY BONN

A főszerepben Maria Andergast, Teodor Loos

Műsoron kívül a 2. sz. TOBIS MAGAZIN és a 29. sz. ONC-UFA-híradó a legújabb eseményekkel

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
1. Ploaia Brațului 3. Telefon: 28-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 3. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétfőnapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hirdetőknek, közhivataloknak és közszervezeteknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A jószívű emberek

még nem láttuk ki. Ezt a megállapítást tesszük nap-
onta, amikor a szegény, segíeyre rászorult emberek
számára érkezett adományok, nyugtázzuk. Vannak
még emberek, akiknek megcsik szívük szűkülökdő
emberársáikon es csekély jövedelmükből, saját adag-
jukból jutnak azoknak, akiknek még ennyijük sin-
osen. Legutóbb a Dumbrava-Ujensen községben
lakó Jámbor-családra hívtuk fel olvasóink figyelmét.
Az apa távollétében az anya fáradságos munkával
igyekszik öt gyermekét ellátni és a szükséges ruhá-
val ellátni. A vézna gyenge asszony nehéz napszamos
munkát végez gyermekei érdekében, de a keresetből
a leghösiőbb erőfeszítéssel sem tud öt éhes szájnak
elegendő élelmiszert juttatni. A szegény anyát majd
a szél is feldönti, mert inkább magától vonja meg a
falatot, csak hogy gyermekei fejlődése biztosítva
legyen. A gyermekek, akik közül a három idősebb fiu,
nővédeknek is, csak a leghisebbel, a hat hetes csöpp-
séggel van baj, mert nincsen elegendő cukor. A na-
gyobbak pedig ruhákat nélkülöznek és ősszel még is-
kolába sem tudnak majd járni, ha jószívű emberek
nem teszik ezt lehetővé számukra. Bizton reméljük,
hogy a három magyar fiu és szel még is járhat majd
iskolába, mert a magyar anyák és nagyanyák gyngé-
d, jó szíve lehetővé teszi ezt számukra. Legújabb-
ban özvegy Bagoly Józsefné adományozott koszoru-
megváltás címén a Jámbor családnak ötszáz leit és a
csecsemőnek adta fél kilós cukoradagját. Özvegy Ba-
goly Józsefné megértette egy anya fájdalomát és le-
mondva a saját cukoradagjáról, a csecsemő számára
nélkülözhetetlen cukrot feláldotta a Jámbor-csalá-
dnak. Reméljük, hogy özvegy Bagoly Józsefné mes-
lejk példája követőkre talál, és mások is segítségére
sietnek a szegény asszonynak és öt kis gyermeké-
nek. A jó szívet adott adományokat szívesen to-
rabítjuk.

— Román újságírók Svédországban. Stockholm-
ból jelenti a Rador: Augusztus 25-én Stockholmba ér-
kezett a Cisek helyettes sajtóigazgató által vezetett
román újságírók csoportja, amely a finn kormány
meghívására megleltint a keleti front északi szaká-
szát. A román újságírókat a repülőtéren Seinescu
sajtótanácsos fogadta. Este a stockholmi finn követ
vacsorát rendezett tiszteletükre, amelyen a stockhol-
mi román követ és a finn sajtóassé is résztvett.

A pénzügyminiszterium kiküldöttéi a kereskedel-
mi és munkakamrák mellett ellenőrző bizottság-
ban. A pénzügyminiszterium a kereskedelmi kam-
rák és munkakamrák meletti ellenőrző bizottságok
összetételében a következő kinevezéseket eszközölte:
Chiritescu Sanu első pénzügyigazgatót a Braşov-orá-
sói munkakamrához, Macavei Teodor pénzügyi fő-
ellenőrt a Braşov-brassói kereskedelmi kamrához,
Crjşea Ion első pénzügyigazgatót a Lugoj-lugosi ke-
reskedelmi kamrához és Tomuta Ion pénzügyigaz-
gatósi könyvelési osztályfőnököt az aradi munkaka-
márához.

Takarékoskodjunk a kenyérrel!

— A Timisoara-temesvári távbeszélődíjszabás
felülvizsgálása. Tudvalevő, hogy augusztus 15-ől
ideiglenes érvényű új beszélgetések szerint távbeszélő
díjszabást lépteték életbe Timisoara-Temesváron.
Az új díjszabás számos felszólalást vont maga után,
aminek következtében most a közmunkaügyi és köz-
lekedési miniszterium rendeletileg bizottságot neve-
zett ki a díjszabás felülvizsgálására.

— Ma burgonyanap van Aradon. Az elmúlt héten
a két puliszkanapon burgonyanap volt Aradon és te-
kintettel arra, hogy kukoricaliszttal még nem vásárol-
ható elegendő mennyiségben, a város ellátásügyi hiva-
tala felszólította a városi lakosságot, hogy ma, kedden
kenyér, illetve puliszka helyett burgonyát fogyasszon.
Ugyancsak burgonyanap volt tegnap, hétfőn is. A
szükséges burgonya a városi lerakatokban és a pék-
ségekben is beszerezhető.

Babuczay György riportja:

Séta a Hegyalján, ahol a madarak rászallnak a madárijesztőre és dézsmálják a szőlőt

A sok-sok üres kosártól mozogni is alig lehet az
Aradról a Hegyalja felé dőcögő villamosban. Kifelé
menet valamivel kevesebb helyet foglalnak ezek a
kosarak, mert két-öt-hármat egymásba lehet tenni, de
befelé jövet aztán a csomagtartókon kívül az ülésekre
is kerül belőlük — mindegyik gyümölcscsel megrak-
ozok vendégeiből, akik uszonnára, borkóstolóra, ki-
véve, akik ügyes-bajos dolgajk elintézése vége t jöt-
tek be a városba, aradi szőlőbirtokosokból áll, meg
azok vendégeiből, akik uszonnára, borkóstolóra, ki-
rándulásra mennek ki a Hegyaljára.

Egyik megáll a másik után, közel egymáshoz.
Alighogy elindul a nyolc kosriból álló villamos-sze-
relvény, már is lassít, mert újabb felszálló követke-
zik. Arad utolsó külvárosi állomását elhagyva aztán
nekirugaszokdik a hosszú kocsisor, hogy néhány kilo-
méteres ut után Glogovát Óhalom községben több-
ször is megálljon és így megy ez végig az egész voa-
lon. Több megállója van Marudloc-Mondorlak, Cici-
Csicsér, Sambatenj-Szabadhely, Ghioroc-Gyorok és
minden egyes hegyaljai falunak. Az utóbbi község a
villamosvasút-hálózat legforgalmasabb állomása, itt
találkozik a három különböző irányból érkező szer-
vény, hogy aztan egyszerre induljon tovább Arad,
Pancota-Pankota és Radna-Máriaradna felé. Itt bu-
csuznak egymástól nótaszóval a kedélyeskedő aradi
szőlőgazdák: Te mész jobbra, én meg megyek bal-
ra.

Mi a radnai irányba menő villamosra szállunk
át a kocsi nyikorogva kanyarodnak jobbra a refor-
mátus és római katolikus templom mellett. Itt kezdő-
dik a tulajdonképpeni Hegyalja, a szőlőtáblákkal bor-
ított dombok, it ér véget az alföldi síkság. A kö-
vetkező község Minis-Ménes, a környék leghíresebb
bortermelőhelye, ahogy nevezni szokták: a „Hegyalja
gyöngye”. Itt terem a legjobb bor, a messze híres
„Ménesi vörös”, amelynek hírnevével szeltében-hosz-
szában visszaéneik. Vendéglőkben, korcsmákba a
hozza nem értő vendégnek minden piros bort mint
némesít kínálnak a pincérek. A község első megáll-
jánál szállunk le, közvetlenül a hegy tővében. Néhány
falusi ház uán máris a szőlőtáblák, kolnák következ-
nek Jelenleg husz-harminc hallgatója van a négy évig
tartó tanfolyamnak. A szőlővel beültetett dombold-
ba mély pince nyulik be, ahol az állam tulajdonát ké-
pező szőlő bormérese áll, hatalmas hordókban.
Ugyancsak ebben a völgyben van Zelensky lovag szó-
lője is.

Utjársunk szőlőjébe érkezünk, akihez azért lát-
gattunk ki, hogy megnézzük, milyenek ígérkeznek a
termés. Már utközben megadtuk, hogy a gyümölcs-
termés jó közepes és ugyanilyenek ígérkeznek a szó-
lőtermés is. A megnézésre idén a Hegyaljának csak
egyes helyein jelentkezett, de jelentős kárt sehol sem
okozott. Ezzel szemben néhány helyen lysz harmat
okozott kisebb kárt.

A kolna előtt, ahol megpihenünk, vendéglátónk
percek aat asztalt terít, finom korbász, izletes szá-
lonna kerül elő a kolna éléskamrájából, a pincéből pe-
dig hamisítatlan „Ménesi vörös”. Evés és ivás közben

— Göbbels bíróaltnj miniszter Velencében, Ró-
mából jelentik: Göbbels német propagandajügi mi-
niszter tegnap Velencébe érkezett, hogy Pavolini nem-
zetnevelési miniszterrel megbeszéléseket folytasson.
A pályaudvaron nagy unnepeyességgel fogadták a
német minisztert, aki az ismeretlen katoná sirjára
koszorút helyezte, majd meglekintette a Három sas
cmű olasz repülőfilmet.

— Köszönet a nemes szívű adományozóknak.
Jószívű olvasóink hathatós támogatásban részesítet-
tek egy árva tudóbe eg leányt aki szíve minden me-
legével mond köszönetet mindazoknak, akik segí sé-
get és ezzel nyihilést nyújtottak szerencsétlen sor-
sában. A jó Isten áldását kéri az adományozókra,
mert segítettek rajta. A lakbérét és a lakbérhátralékot
kifizette és így etől a súlyos és nyomasztó gondtól
megszabadította.

folytatjuk a beszélgetést. Jó züen falatozunk és kér-
déseinkre a szőlősgazda az alábbiakat feleli:

— Sem raffiában, sem kékkőben nem szenved-
tünk pótolhatatlan hiányt. Hársfa hántott héjával
köztünk, a kapott kékkő pedig, a száraz időjárásra
való tekintettel éppen elegendő volt. Eddig négyszer
permeztam. Ebben az évben holdanként körülbelül
ötvenezer leiben lesz a termés, m korára hordóba ke-
ül. Nagyon drága volt a napszám. A kötöző-munká-
soknak 250 leit, a permetezőknek 350—400 leit fizet-
tünk egyes vidékeken 500 leit is kaptak, például Si-
ria-Világoson. Ehhez járul még a háromszori kapál-
tatás, a metszés, a karikázás stb. A „lágyszemre-ka-
pálás”, a „fehuzás” még ezután következik. A munká-
shiány miatt annyit kértek a napszamosok, amennyi-
nyit akartak. Egyes szőlősgazdák csak 250 leit akart-
tak fizetni a permetezőknek, de már dőlben kénvete-
nek voltak előtük kijelenteni, hogy megkapják a
350-et, mert olyan rendetlenül és immel-ámmal végez-
ték a munkát, hogy ráfizetés lett volna tovább is
250-ért dolgoztatni velük.

Közben vége az uszonnának és sé ára indulnak a
szőlőáblák közé, megnézi a termést. Hiszen tulaj-
donképpen ezért jöttünk Hegyaljára. Vendéglátó
baratunk tovább magyaráz:

— Sokát bosszankodik a madárkak miatt is.
Egyes koraérő fajokat teljesen elpusztítottak. Csü-
bagyöngye már egy szem sem található, megették a
madarak.

Es valóban, sok tőken csak a kocsiyan láthaó, e-
kopasztották a kis szárnyasok, amelyek sem madár-
ijesztőtől, sem kereplőtől nem fének. Egyszerien
megszokták. Egy-egy madár rászáll a fülszke itó lár-
mát csapó, a szél ereje által forgatott kereplő nyelére
is! A nép azt tartja, hogy Oroszországból jött a sok
madár, mert ott sokat tövöldöznek... Kárt okoznak
a kolna- és egyéb gyümölcsfákban is. A későbbben
érő szőlők azonban szépek egy-egy tőken 20—25—30
fürt. Egyszóval jó lesz a termés, ahogy a szőlősgaz-
dák mondják: „jó közepes”. Különösen Covasint-Ko-
vási és Siria-Világos környékén számítanak jó hoz-
zamra.

— Nem lesz-e hordóhiány? — kérdezzük a tulaj-
donost.

— Nem, mert az elmúlt évben sehol a Hegyalján
nem volt nagy termés. A régebbi borokat pedig el-
adta már minden szőlősgazda. Csupán házihasználat-
ra akad a pincék mélyén egy-egy kis hordócska régi
bor. Tartogatják esküvőre, keresztelőre, házassági év-
fordulóra, vagy más kivételes alkalomra. Régen a
termés jó része a vendégeskedések során fogyott el,
nem egyszer napokig tartott a kolnákban a vidám mu-
latozás. Cigánymuzsika mellett fogvot a sok finom
ital, nótaszótól volt hangos az egész Hegyalja.

Beszégetés és séta közben meg-meg csipeget-
jük a fürtöket, a korábban erő szőlőfajták máris méz-
édesek és mi, akik lakások vagyunk a szőlészetben és
keveljük az éneklő madárakat, igazat adunk nekik,
hogy megdezsmálták a termést. Elvégre nekik is kell
élni valamiből. Nem adnak száz leit a szőlő kilo-
járt...

— A ZSIDÓKNAK OKTÓBER 26-IG EL KELL
HAGYNIOK A KISAJÁTÍTOTT HAZAKAT. Bucures-
tiből jelentik: A nemzeti románosítási központ rendel-
kezése értelmében a kisajátított házakban lakó zsidó
bérloknek vagy a volt tulajdonosoknak 1942 október
26-ig el kell hagyniok lakásukat. Kivételt képeznek az
orvosi rendelők, valamint azok a személyek, akik bíró-
ság elé vitték az ügyet és azt az első fokon meggyerve
jelenleg, az a semmitőszék előtt van, árat

— Aradi rendőrségi hírek. Bora Szófia Trenului
utca 38 szám alatt lévő lakásában betörő járt, az is-
meretlen tettes 50 ezer lei értékű ruhaneműt vitt ma-
gával. Ugyancsak betörő garázdálkodott Ulici Lazar
szigmondházi üzletében is, a kézipéntárból 70 ezer
leit lopott. — Gartner Márkus aradi géplakatosnak
ellopták a kerékpárját.

ARAD

EGYETLEN NYÁRI SZÓRAKOZÓHELY ARADON

Üsütörtöktől köznyánatra újra gyönyörködhetik minden idők
legsikeütebb monumentális filmjében

AZ ESNAPURI TIGRIS

Még csak 2 napig A hamis eskü

Előadások 3, 5, 7-10 és 9:30-kor a kertben

KERT, ARAD
TELEFON 24-45

— **Elhunyt román püspök.** Niculescu Ghenadie, Buzau püspöke hatvannyolc éves korában meghalt. A főpásztor tizenkilenc évig kormányozta a buzaui egyházmegyét. Temetése ma, kedden délután lesz Buzauban.

— **Cuza — nyolcvanöt éves.** Cuza A. C. tanár, a neves nacionalista politikus, most töltötte be nyolcvanötödik évét. Cuza tanár születésnapját Iaşiban ülte meg és ebből az alkalomból sokan keresték fel szerencsekívánatokkal.

— **Uj bírósági végrehajtók kinevezése.** Az igazságügyminiszterium a következőket nevezte ki bírósági végrehajtónak: Munteanu Emil az abrudi törvényszékhez, Iliescu Virgilit a Beius-belényesi törvényszékhez, Butiu Vasilet a devai törvényszékhez, Manole Dumitruţ a Hateg-hátszegi törvényszékhez, Hulea Ludovicot pedig a Zarand-zarándi törvényszékhez.

— **Elhunyt irgalmasrendi szerzetes.** A betegápoló Irgalmasrend Timişoara-temesvári rendházában hosszú betegség után elhunyt Schefcsik J. Ignác rendtag volt vikárius-périer, a rendtartomány neoztorja, hevenkört éves korában. Schefcsik Ignác Zsolnáról származott és 54 éven át működött a rendben, Timişoara-temesvárott évtizedeken át mint orvos tevékenykedett. Tegnap délután temették. Az elhunyt lelküdvéért a gyászmisét ma, kedden délelőtt kilenc órakor mutatták be a Irgalmasok templomában.

— **Meghalt a bolgár hadsereg legöregebb tábornoka.** Szófiából jelenti a Rađor: Nicolaef Danael tartalékos bolgár tábornok kilencven éves korában meghalt. Az elhunyt Bulgária legidősebb katonatiszja volt és a bolgár hadsereg pátriárkájának nevezték.

— **A nagyváradi református gyülekezet új lelkipásztora.** Sulyok István dr. volt királyhágomléki református püspök nyugalmába vonulásával megüresedett a nagyváradi-újvárosi lelkesi állás is. A megüresedett tisztségre az egyházközség közgyűlése, egyhangú meghívással, Ince Gábor drt. a kiváló egyházi közirót, a bécs magyarok több éven át volt lelkipánczóját, a budapesti egyházmegye vallásoktatási igazgatóját választotta meg.

— **Az eneti kenyérjegyek.** A Timişoara-temesvári gazdasági hivatal közli, hogy az augusztus 31. és szeptember 6. közötti héten a 67—71. számú kenyérjegyek érvényesek, a hétfői és pénteki kenyértelen nap figyelembevételével. A gazdasági hivatal figyelmezteti a fogyasztókat, ügyeljének, hogy a vásárlás alkalmával csak a fenti számú kenyérjegyeket vágja ki az eladó az élelmiszerjegyből.

— **Eltemették a kenti herceget.** Amszterdamból jelenti a Rađor: A brit hírszolgálat közlése szerint a repülőszerecséltenségnek áldozatul esett Kenti herceg holttestét a Windsori Szent György kápolnában helyezték örök nyugalomra.

— **Öngyilkos gazda.** Bijed-Bilédén Klein Péter 72 éves gazdálkodó a kukorica hámbárjában felakasztotta magát. Holtan találták reá.

— **Adományok.** Ötveny tősebb Vass Gusztávné néhai Gergely Lajos ravatalára szánt koszorúmegváltás tejeben 500 lejt adományozott az aradi evangélikus neogyiet emberbarati celjaira. — Ugyancsak Gergely Lajos ny. főmérnök ravatalára szánt koszorúmegváltás címén az aradi magyar népközösség segélyezési alappára Szell Lajos ar., Daniell Péter és S. J. 500—500 lejt adományoztak. — A dr. Kákuk csecsemő- és napközi gyermekotthon javára László Zsigmond 1000 lejt, T. A. 5000 lejt adományozott. A Fratelia-ujkissodai napközi otthon javára T. A. 5000 lejt adott. Valamennyi adomány a Magyar Hazba érkezett. — A Timişoara-temesvári dr. Kákuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára N. N. 2000 lejt donyozott. — Itt említjük meg, hogy a csecsemőgondozónak szüksége volna egy kis fürdőkádra. Az intézet vezetői hálásan vennék, ha valaki adományával segítene ezen a hiányon, mert a meglévő két kis kád egyrészt elég rossz karban van már, másrészt pedig elégtelen az egyre gyarapodó „létszámra” való tekintettel.

— **Leégett a Téba-gyár egyik raktára.** Timişoara-temesvárott hétfőn reggel tűz ütött ki a Téba-textilgyár második kerületi gyártelepén. Egy fából épített udvari épület gyulladt ki, amelyet raktárnak használtak. A raktárban körülbelül négy és fél vagon rongy volt felhalmozva, amely feldolgozásra volt előkészítve. A tüzoltóság kivonult és két órai megfeszített erővel sikerült a lángok továbbterjedését megállítani. Az udvari épület azonban leégett, a benne levő anyaggal együtt. A kár jelentős.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timişoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Moınár Károly bádogossegéd fia Helmut, Valastyán János asztalos fia János, Weiszfeld Márton pedagógus fia Sali Leb, Botez Ioan repülőkapitány fia Constantin, Kina János esztergályos fia Walter. Meghaltak: Jozst Franciska 14 éves, Povaschan Józsefné Mager Katalin 72 éves.

A gondolatolvasó-gép elárulja az agy legtitkosabb megnyilvánulásait is

Az igazságszolgáltatásban gyakran előfordul, hogy nyilvánvalóan kétségtelen a vádolt bűnössége, de a bíróság mégis kénytelen felmenteni a vádoltat a gyilkosság, rablás vagy más bonyolult bűntények esetében, mert nem állnak rendelkezésre tárgyi bizonyítékok, vagy pedig mindazok az adatok, melyeket a nyomozás kiderített, a bűnösség kimondása szempontjából elégtelenek. Sok esetben nemcsak a bíróság, hanem a legszelebb közvélemény előtt is nyilvánvaló a vádolt bűnössége, de meg sem lehet megörömitni a séreimet, mert a büns szerencses volt tege végrehajtásában, vagy olyan ügyesen tüntetett el minden nyomat, hogy az igazságszolgáltatás tehetetlenül áll vele szemben.

Ilyenkor gyakran mondják a felháborodott polgárok, milyen kár hogy nincsen olyan gépezet, amely bevilágíthatna a büns agyába és feltárná annak gondolatait. Ezek a méltatlankodó emberek azonban nem is sejtik, hogy az ő fantasztikus elgondolásuk mennyire közeljár már a megvalósuláshoz és nem is tudják, hogy egy ilyen gépezetnek a feltalálása már nem álom, nem utopia. Bizony már létezik olyan találmány és létezik olyan módszer is, amelynek segítségével az egyénben mutatkozó öntudatlan hatásokat fel lehet mérni a bűnügyi kihallgatás alkalmával. Van egy titokzatos gépezet, amelynek lemezére reávetíthetők a tudó és a szív legkisebb rezdülései. Ha ez a lemez ott áll a kihallgató bíró előtt, úgy az azonnal megállapíthatja, hogy milyen kérdések hozták eddig jól elrejtett, belső izgalomba a vádoltat, akinek csuklóján egy gumikapocs van, hasonlatos azokhoz, amelyekkel az orvosok a vérnyomást szokták mérni. Ez a gumikapocs természetesen összeköttetésben áll a szóbanforgó gépezettel.

Ez a kihallgatási módszer azonban nagy veszélyeket hozhat abból a szempontból, hogy eredményei révén esetleg ártatlanul ítélik el a vádoltat. Vannak ugyanis emberek, akiket már egymagában az a tény is, hogy ők bíróság előtt állanak, a legnagyobb izgalomba hoz. Ebben a felindult állapotban, hol a lélegzetük áll el, hol szívdobogást kapnak, már pedig olyan gépezet még nincsen, amely a bűntudatot a magas fokú idegességtől el tudná választani. Bármilyen tökéletes is ez a furfangos gépezet, nem igen valószínű, hogy valaha is alkalmazást nyerne majd a bűntetőjogi gyakorlatban. Azonban van egy másik találmány, amelyet talán nem sokára minden idők legnagyobb csodájának fognak nevezni.

Ismerkedjünk meg mindenekelőtt Ferdinand Cazzamalli a hírneves olasz ideggyógyással. Közismert dolog, hogy a fakirok titokzatos adományok birtokában vannak. Ezek képesek tárgyakat megmozgatni anélkül, hogy megérintenék azokat, sőt tudják az akaratátvitel legnagyobb csodáit is véghezvinni igen messzi távolságokra. Nagyon komoly tudósok tanul-

mányozták ezt a jelenséget, megállapították, hogy a valóban létezik, a székhelye pedig az emberi akarat és az emberi benső mélységeiben bujkáló ösztönök. A radium és a rádió korában élünk. Ezekkel a felfedezésekkel párhuzamosan azonban a tudomány már reáért arra is, hogy az emberi agy, a bonyolult idegei elágazások révén, szintén hullámokat sugároz ki a tére.

Ezen tényekből indult ki Cazzamalli professzor gondolata. A tudós kísérletező egy fabódét építtetett, amelynek kettős fala ólommal volt kitöltve. A belső berendezés mindössze egy ágy, egy asztal és egy szék volt. Így tehát semilyen hullámok nem hatolhattak be kívülről és a bent levő kísérleti ember teljesen el volt szigetelve a külvilágtól. A rejtélyes gépezet össze volt kapcsolva a bent tartózkodó ember fejével, onnan pedig egy vezeték vitte ki a professzor kutató helyiségéhez, egy telefon-fejhallgatóba bekapcsolva, amely Cazzamalli tüle volt. Ez ekkor történt a valóság legnagyobb csodája: a tudós meghaltatta a szóbanforgó ember gondolatait. A várakozó elképzeléseket sziszegő, sivító recsego, zugo, bugo és mindegyik hangok jelezték. Egy országgyűlési ülés képeinek a látomása például csemetésszerű éles hangokban jutott kifejezésre. Egy szép vidék elgondolása úgy üteződött át hangba, mintha az szello suttozna és így tovább...

Természetesen ezeket a felfedezéseket igen nagy kételkedéssel fogadták, mire Cazzamalli bejelentette gépezetét szabadalmazás céljából, mely gép az agy rádiószüregyét küldi. A gép fel tudja venni az ember minden indulatmegnyilvánulását. Egy kifeszített ezüst húrton most már szemmel láthatóan a hullámmozgások is. Nyugalmi helyzetben a húr teljesen mozdulatlan, amint azonban a gép révén kapcsolatba kerül az agyba, különbözőképpen hullámzik. Egy festmény látása egyenletes hullámokkal jár. Háborus elképzelések valósággal megtáncoltatják a húr. Ezek a hullámok mindent kifejeznek: félelmet, haragot, zavart, elmélyvedést az érzelmi állapotok minden fajtáját a hullámok titkos nyelvén. Körülbelül hasonlatosak a jelenségek ahhoz, mint amikor egy tudós megvizsgálja egy gramofonlemez különböző rovatkáit, amelyek egy énekes dalai nyomán nyomultak az agyba.

Ebben az esetben fordítva áll a dolog. A felvétel már megtörtént, de még nem sikerült kitalálni teljesen az agy dallamát. Azonban eljőhet az az idő is, mikor az agy legrejtettebb megnyilvánulásait a gondolatot is kibetűzik majd, mint ahogyan egy francia tudós végül is megfejtette az egyiptomi írást. És akkor jaj a bűnösöknek, mert nem lehet többet semmit sem eltitkolni. De a bűntetőjogi vonatkozásokon kívül sok más misztériuma is kiderült majd: a hipnózis, az akaratátvitel, a távolbalátás és számos eddig megfejtethetetlen jelenség.

— **Beleölte magát a kutba.** Fratelia-Ujkissodán Peska Antal 72 éves ottani lakos öngyilkossági szándékból a háza udvarán levő kutba ugrott és a vízbe fulladt.

— **Oras le-Szászváros vízvezetékét kap.** Orasle-Szászváros vezetősége legutóbbi ülésén foglalkozott az Astra rakodóállomás kérelmével. Az Astra ugyanis a községi erdőben egy telek eladását kérte. A városvezetés úgy határozott, hogy a telek nem adja el, hanem 10—15 évre bérbeadja és a bérlet fejében az Astra elkészítteti a vízvezetékét. Ugyanakkor bejelentette a polgármester, hogy a városban megkezdte a működését egy téglagyár, amely az összes cigányokat foglalkoztatja és így távol tartja azokat a csavar-gástól.

— **Tejkebíroságok összevonása a városházán.** Timişoara-temesvár város vezetősége körében felmerült a terv, hogy az egyes kerületi telekbíroságokat bevonják a városházára, hogy így a központi közigazgatás irányító szerveivel szorosabb kapcsolatokat tarthassanak fenn. A kerületi telekbíroságok közül mindössze a mehalai maradna a külvárosban, mivel a Mehalában sok a földműves és az ottani telekbíroság működésének így a többiekétől eltérő jellege van.

— **Szökés a fogházból.** Targoviste fogházából hat elítelt fogoly megszökött. A hat bűnöző valahonnan kést kerített, éjtszaka kibontották cellájuk falát, majd kijutva az udvarra, a női fogház tetőzetére másztak fel és azután az utcára kiugorva eltűntek. Kézrekerítésükre megindult a nyomozás.

URANIA sláter-ismutató, Arad

Előadás: k 5 7, 9 30, 3-kor maté é clesó helyárrakkal

Egy mélyreható dámai film
Victoria von Ballasko
Attila Hörbiger
Hansi Knoteck

az
Ürdögi szikla
Legújabb 29. sz. háborús híradó

Mozi

Kedden, szeptember elsején Aradon a mozik műsora a következő: Arad: A hamis eskü, Corso: Szeretem és becsület. Porcm: A titokzatos Betty Bonn. Uránia: Ördögi szikla.

Ügyeletes gyógyszertarak

Kedden, szeptember 1-én Aradon a következő gyógyszertarak tartanak szolgálatot: Stauble (volt Hájós, a prefekturával szemben) és Niedermayer (Szerb-palota).

Kedden, szeptember 1-én Timişoara-temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertarak: Belváros: dr. Lupea (10 Mai utca), Gyárváros: Jahner R. (Stefan cel Mare utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut), Józsefváros: dr. Gotterbarm (Vacarescu utca), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszertár.

KÖZGAZDASÁG

A textilhulladékok és a különleges üzemanyag forgalmi adója

A forgalmi adótörvény 135, 200, 495, 502 és 504. tarifális szakaszában felsorolt textilipari hulladékok forgalmi adójának fizetésével kapcsolatban a pénzügyminiszterium közli, hogy az ilyen anyagokat eladó gyárak kötelesek kifizetni a megfelelő forgalmi adót. A vásárló gyár, miután igazolta, hogy az eladó ki-egyenlítette az adót, nem köteles még egyszer fizetni. Ha azonban a gyár közvetítő kereskedő útján szerzi be ezeket az anyagokat, felszólíthatja őket, hogy igazolják az adó összegének az eladó gyár részéről történt leróását.

A miniszterium annak idején megengedte, hogy a motorok hajtására különleges üzemanyagot használjanak. Miután azonban ez az ötszázalékos forgalmi adó fizető pakura és tizenegy százalékos forgalmi adó fizető motorina keveréke, a miniszterium úgy írtékdedett, hogy az adókulcs tizenegy százalék. A központi fűtőberendezéseknél használatos üzemanyag után továbbra is három százalék maradt a forgalmi adó. Az üzemanyagelőállító gyárak külön vezetnek a motorok hajtására és a központi fűtés berendezéseknek szolgáló üzemanyagszállításokat.

Nátronpapírzsákok új ára

A hivatalos lap augusztus 28-i száma rendeletet közöl, amellyel új árat állapítottak meg a busteni papírgyár által gyártott és bucuresti Bates társaság által forgalombahozott nátronpapírzsákok árára. Az új ár kiszámítása a következőképpen történik:

A zsák előállításához szükséges papír súlyát megszorozzák a nátronpapír árával, ami jelenleg 46.94 lei kilógrammonként. Az így kapott összeghez hozzáadják a zsák készítésének, valamint a rezszi költségeit. A busteni gyár ugyanis a gépeket egy bécsi gyártól béri. Ez a költség az 50×69 és félcentiméter nagyságú cementzsáknál 2.143 lei darabonként, a 46 és fél×80 centiméter nagyságú nyitott cementzsáknál 5.156 lei darabonként, a 60×98 centiméter nagyságú lisztzsáknál 5.235 lei darabonként, a 46 és fél×79 centiméter nagyságú varrott vagy ragasztott cukorzsáknál 2.284 lei darabonként és az 50×80 centiméter nagyságú nyitott szászakoknál 2.689 lei darabonként.

A végösszeghez a gyár hozzászámítja a forgalmi adót, számlabélyeget és a négyszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket. Ha szállítás nagyobb mennyiségben történik, minden száz vagy kétszáz darab zsákot tartalmazó bála csomagolási költsége címén külön 47 leit számítanak. A gyár számlázási árához a Bates társaság felszámítja a forgalmiadó különbözetét, számlabélyeget és a nemzetvédelmi illetéket, végül mint kereskedői hasznot tizezer darabonkénti eladásoknál még tizenöt százalékot és ezen felül hét százalékot.

Országos vásárok

Brasov-Brassó, Hunedoara-Hunyad és Sibiu Szeben megyében szeptember hónapban

Brasov-Brassó megye: Ictorsura Buzaului-Bodza forduló 29-én állatvásár, 30-án kirakóvásár, Codlea-Feketehalom 29-én állatvásár, 30-án kirakóvásár, Zarnesti Zernest 20-án állatvásár, 21-én kirakóvásár.

Hunedoara-Hunyad megye: Genagiu-Algyogy 3-án állat- és kirakóvásár, Văta de Jos-Alvázca 11-én állat- és kirakóvásár, Brad 3-án állat- és kirakóvásár, Dobra 20-án állatvásár, 21-én kirakóvásár, Salajsul de Jos-Felsőszálláspatak 27-én állat- és kirakóvásár, Hateg-Hátszeg 5-én állatvásár, 7-én kirakóvásár, Baia de Cris-Körösánya 16-án állat- és kirakóvásár, Cugir-Kudzsir 15-én állat- és kirakóvásár, Simeria-Piski 15-én állat- és kirakóvásár, Streanțgeorgiu-Sztrngyentgyörgy 15-én állat- és kirakóvásár, Zala 15-én állat- és kirakóvásár.

Sibiu-Szeben megye: Alamar 3-án állatvásár, 4-én kirakóvásár, Alina 20-án és 21-én állatvásár, 22-én kirakóvásár, Rosman-Holemány 22-én és 23-án állatvásár, 24-én kirakóvásár, Ludos-Nagyudás 27-én állatvásár, 28-án kirakóvásár, Sibiu-Nagy-szeben 7-én, 8-án és 9-én junvásár, 10-én és 11-én sertésvásár, 12-én és 13-án lóvásár és 15-én kirakóvásár, Amnas 8-án kirakóvásár, Polana 19-én és 20-án állatvásár, 21-én kirakóvásár, Parlac 27-én és 28-án állatvásár, Garbova-Szászborgó 5-én és 6-án állatvásár, 7-én kirakóvásár.

A német földművelésügyi államtitkár Romániában, Pana Aurelian földművelésügyi miniszter a Bucurestiben megnyíló mezőgazdasági kiállításra meghívta Bačke Herbert német földművelésügyi államtitkárt, aki ebből az alkalomból előadást tart Európa életmészéjéről önállóságáról.

SZEPTEMBER 30-IG ÉRVÉNYESEK A RÉGI EZER LEIS BANKJEGYEK. A zöjdszínű, középen a volt király vizayomámos arcképét viselő 1000 leies bankjegyek érvénye, mint a nemzeti bank közli, szeptember 30-án jár le. Ezen a napon túl október 31-ig a nemzeti bank fiókjai becsereleik a bankjegyeket.

A vasut nagyszabású villamosítási terve. A hivatalos lap augusztus 29-i számában rendelet törvény jelent meg, amely a fűtőanyaggal való takarékoskodásra, továbbá a vasutvonalak hatékonyabb kihasználása érdekében kimondja, hogy a vezérigazgatóság által megállapított munkaterv szerint a CFR vonalait villamosítják. Ennek megvalósítására energia központokat létesítenek. A katonai és közhasznú jellegűnek minősített munkálatok irányítására külön villamosítási igazgatóságot állítanak fel.

Szindikátusba tömörültek az aradmegyei mezőgazdák. Az aradmegyei mezőgazdákat értekezletre hívták egybe, amelyen a megjelent mintegy harminc földbirtokos kimondta az aradmegyei mezőgazdák szindikátusának megalakulását. Elnökké Popescu Nicolae mérnököt választották meg.

A kukoricakészletek bejelentése. A kukoricakészletek bejelentésével kapcsolatban a katonai és polgári ellátási államtikárság közli, hogy nem tartoznak bejelentésre azok a termelők, akik az idén három hektárnál kisebb területet művelnek. A kerületi kitermelési központok utasítást kapnak, hogy az államtikárság eladandó feleslegek kiszámításánál vegyék tekintetbe azok szükségleteit, akik ebben az évben nem arattak búzát, kukoricát, rozst stb. Tekintetbe veszik még a mezőgazdasági munkások és cselédek felemelt buzaadagját, továbbá azt a tényt, hogy egyes helyeken kukorica pótolja az állati takarmányt.

A SÖRÁRPA ÚJ ÁRA. A katonai és polgári ellátási államtikárságnak a hivatalos lapban megjelent rendelete az idei termésű hatvanhárom kilógramos fajsúlyú három százalék idegen anyagot tartalmazó sörárpa árát tíz tonnás vagononként a termelőnél átvéve 175 ezer leiben állapította meg. A fajsúlynak vagy az idegen anyagoknak lefelé illetve felfelé történő változása ugyanannyival növeli vagy csökkenti az államtikársági helyzetjelentés. Az Argus közlése szerint az idén arás továbbra is meleg és száraz. Helyi, de elégtelen mennyiségű csapadék hullott Tarna, a Mare, Agysküllő, Arad, Menedani, Dolj, Gorj, Muscel, Arges, Teleorman, Dambuvita, Ilfov, Tutava, Campulung Bucovina, Cahul és Tighina megyékben. Az ország többi részében erősen érzik az esőhiányt; emiatt Olténiában, Munténiában, és Dobrudzsában a takarmány növények hátrányosan fejlődnek. Az őszi szántási munka nehezen folyik. A szalmás növények aratása hegyes vidékeken és Bukovinában is befejezéshez közeledik. A buza, árpa és zab cséplése az egész országban folyik. A szőlők állása jó. A gyümölcsstermés, főleg Erdélyben Bukovinában, Moldovában és Bessarábiában jónak ígérkezik.

A letéti pénztár lombardköcsönt folyósít a vasutasoknak. A CFR vezérigazgatóság közli, hogy a letéti pénztár mellett külön osztály létesült, amely a vasúti alkalmazottaknak nyújtandó lombardköcsönökkel foglalkozik. Az ilyen kölcsönöket négyszázalékos kamat mellett egy évre nyújtják.

Határúró napló

SEPTEMBER 1:

Vállalatok egységes ellenőrző regisztere (registru unje de control) kötelező módon életbe lép.

Zárolt juh- és báránybőr-hulladékok bejelentése a községhez (faum) és a nemzetvédelmi miniszterium in endanturáján (városban). A zárolás nem érinti a külföldről behozott, továbbá a külföldi és belöldi; eredeti luksusbőr-hulladékokat.

1942—43. évi erdőkitermelési munkálatok kezdete.

SEPTEMBER 2:

Kukoricakészlettulajdonosok bejelentésének be nyújtása a kerületi kitermelési központnál (Centrul de exploatare teritoriala) a rendelkezésre álló mennyiség és a saját szükséglet feltüntetésével.

SEPTEMBER 5:

Bőrcserző üzemek a községi előjárásnál vágóhidak katonai és polgári ellátási államtikárság termelési osztályánál tesznek jelentést az előző havi bőrmennyiségről.

A kereskedelmi malmok ennek a napnak az estjéig kötelesek befizetni az illetékes kerületi adóhivatalban az augusztus 7-i buzakészletük szerint számított kilógramonkénti 3 leies különbözetet.

Akiknek augusztus 7-én száz kilógramot meghaladó mennyiségű egységes buzalisztje vagy más anyaggal kevert egységes buzalisztje volt feldolgozásra illetve forgalombanozatalra végezve, eddig a napig kötelesek befizetni az illetékes kerületi adóhivatalnál az augusztus 7-i készlet minden tiszta buzaliszt kilógramja után az 5 lei és a más anyaggal kevert buzaliszt kilógramja után a 3.50 lei különbözetet.

Kereskedelmi malmok, valamint minden más fizikai és jogi személy, aki augusztus 7. és 26. között a 28.60 lei kilógramonkénti egységes buzaliszt, 26.40 lei kilógramonkénti egységes árpaliszt és 12 lei kilógramonkénti korpa árán magasabb áron végeztet eladást, eddig a napig köteles visszafizetni a vevőnek a két ár közötti különbözetet. Az érdekeltek megegyezhetnek a fizetési határidő meghosszabbítására.

Rádió

KEDD, SEPTEMBER 1

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek, 12.55 Román—olasz katonáóra. 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Hanglemek. 19.15 Olaszország órája. 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22 Rádióhíradó, sport. 22.20 Zenekari hangverseny. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Nyitányok. 13.20 Hírek. 13.35 Dalok. 14 Harmonika-hangverseny. 14.15 Román zene. 16.30 Hangverseny. 19 Hanglemek. 19.15 Kulturális csevegés. 19.30 Hanglemek. 20 Előadás. 20.15 Ének. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21 Hírek. 21.45 Hanglemek.

SZERDA, SEPTEMBER 2

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonáóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Ifjusági negyedóra. 19.15 Bécsi zene. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Németország órája. 21.45 Hanglemek. 22 Hírek, sport. 22.20 Balettzene. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemek. 13.20 Hírek. 13.35 Ének. 14 Zenekari hangverseny. 18.30 Ének. 19 Harmonikajáték. 19.15 Előadás. 19.30 Hanglemek. 20 Előadás. 20.15 Zongorajáték. 20.45 Coste Zeno ének. 21 Hírek. 21.15 Hangjáték. 21.45 Hanglemek. 22.15 Keringők.

A timisoarai városi mozi

CAPITOL

Egy szerelem meséje!

24 óra szerelem

MONIKA BURG

KARL JOHN

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

THAL

Szórakoztató vigjáték ragyogó kiállításban

Sissy hercegnő

Főszerepben: Traudj Stark, Hansi Knotteck és Paul Hörbiger

Különleges O. N. C.-híradó, Szabasztopol elfoglalása

APOLLO

Atalakítások miatt szünet.

SPORTESEMÉNYEK

Szép eredménnyel rajtolt a Chinezul-CAMT az Alexandrescu-kupa őszi fordulójában

Chinezul CAMT—Banatul 5:1 (2:1)

Az Alexandrescu-Kupa őszi fordulója ezzel a mérkőzéssel kezdődött vasárnap délelőtt a Banatul pályáján. A korai kezdés nem kedvezett a közönség-sikernek, de meg a Chinezul-CAMT multheti barátságos kudarca sem kellett bizalmat. A Chinezul CAMT csapata azonban rácafolt a bizalmatlankodókra és ha nem is zökkenőmentes, de azért az idényelejét figyelembe véve megfelelő jó és eredményes játékkal szerezte meg a két pontot, amellyel elfoglalták a táblázaton a második helyet.

A Banatul együttese a játék első felében még birta, bár már ekkor is inkább a Chinezul-CAMT volt főlényben. Szünet után a Banatul nagyon visszaesett és kis szerencsével a lilák még több góllal is győzhetek volna.

Több kihagyott nagy helyzet után a 25. percben Muntean kezérese miatt 11-esből Losoncz szerzi meg a vezetést. (1:0). A 28. percben Dolga egyenlít. (1:1). A félidő utolsó percében Koch ismét a lila-fehéreket juttatja vezetéshez. (2:1). Helycsere után a 10. percben Érczi góloz, majd a 36. percben Wilhelm eredményes. (4:1). (4:1). A 38. percben Tóth remekbe-szabott lövése a felső sarokba furódik. (5:1).

Chinezul-CAMT: Borsitzky — Androvits, Galgóczy — Ferenczy, Érczi, Iliás — Weinhöpel, Tóth, Koch, Losoncz, Wilhelm.

Banatul: Taici — Corbus, Muntean — Mioc, Spaiu, Dumitru — Weimann, Carte, Dolga, Jeremia, Deé II.

Ripensia—CFR 2:2 (2:0)

A Ripensit az első félidőben Ciolac és Andreescu (11-esből) góljaival vezetésre tett szert és úgy látszott, hogy a mérkőzést meg is nyeri. Szünet után azonban a CFR-nek volt ereje az iramot erősíteni és Lazarescu, valamint Lungu révén egyenliteni. Ezzel a Ripensia első pontját adta le az Alexandrescu-Kupa küzdelmeiben. A csapatösszeállítások:

Ripensia: Lazarescu — Bindea, Voda — Avramut, Mioc, Cioban — Razga, Andreescu, Ciolac, Malcoi, Giurgea.

CFR: Gruin — Covajdean, Barna — Dobosan, Urecheatu, Ilici — Batran, Lungu, Lazarasescu, Bandu, Petrovici.

Electrica—Progresul 5:3 (3:2)

Az Electrica megérdemelte a győzelmet, bár a szívvel-lélekkel küzdő Progresul nem játszott alárendelt szerepet. A gólok sorrendje: 10. p. Luchici (1:0), 15. p. Reinhold (2:0), 22. p. Luchici (3:0), 40. n. Bran (3:1), 43. p. Purice (3:2), szünet után 23. p. Purice (3:3), 30. p. Kotormányi (4:3), 31. p. Radstätter

(5:3).

Electrica: Marcov — Mayer, Tóth — Greber, Kotormányi, Janovits, Radstätter, Pozmor, Reinhold, Bolheim, Luchici.

Progresul: Jurescu — Taborszki, Bulgar — Slatina, Jorga, Bran — Cioca, Bernhard, Purice, Cocotan.

Unirea Tricolor—Sportul Studentesc 6:4 (4:1)

A háborús bajnokság keretében az Unirea Tricolor biztosan győzött a diáksapat ellen, amely az első félidőben nagyon gyengén játszott.

Jól sikerült a bánsági evezősbajnokság versenye

Timisoara-Temesvárott bonyolították le a bánsági evezősbajnokság versenyeit, amelyek kitűnően sikerültek. A versenyeken a legjobb evezősök vettek részt. Az evezősegyletek közül a Renasterea hat, az RGT három, a CFR két és a Ruder Club egy bajnokságot nyert. Az eredmények a következők:

Kettős párevezős verseny szeniorok részére. 1. CFR (Cserhát—Mayer) 7:33, 2. Renasterea 7:43 (Brüll—Baranyi).

Kettős kajak 500 méter kezdők részére, bajnokságon kívül: 1. CFR 2:42.2 (Igna—Stramuta). 2. RGT (Taran—Somló), 3. Dopolavoro (Croce—Carigneli).

Négyes junior kormányossal 1000 méter, bajnokságon kívül: 1. Renasterea 3:49.6 (Sangeorgian, Olariu, Halocan, Moaca, Lazarescu). 2. Electrica (Velejeanu, Cioflec, Caruntu, Bosel, Baranyi).

Kettős kajak, ifjúsági 1000 méteres: 1. RGT. (Boierac—Purci) 2:48.2, 2. CFR. (Weisz—Ciopraga). 3. Electrica (Olariu—Moaca). 4. Renasterea.

Négyes kormányossal, kezdők részére: Bajnok Renasterea 8:07.4, 2. Electrica. A Renasterea főlényesen győzött. A győztes hajó tagjai: Tarta, Pecican, Blajoran, Alexandrescu, Maier.

Férfi kajak 500 méter szenior: Bajnok Ruder Club (Bresser—Leicht) 2:32.6, 2. RGT (Taranau—Somló), 3. Ruder Club II: Neumann I—Neumann II.

Kettős ifjúsági 2000 méter: 1. Renasterea (Caruntu—Pecican) 8:04, 2. Ruder Club (Graf—Módosi) 8:21.4.

Női kettős kajak 500 méter: 1. RGT Franyó Lola—Pintér Hedy, 2. RGT Kleemann—Wellisz.

Négyes kormányossal, hölgy B csapatok részére: 1. Renasterea 4:29.8, 2. Ruder Club, 3. Regatta (Gvöbiró M., Vuchetich Pirooska, Vuchetich Fehérke és Hámary Baba).

Kajak vegyes páros: 1. RGT 2:54.8 (Pintér Hedy—Taran). 2. Ruder Club 2:56 (Leicht—Martin). 3. RGT (Pacsov—Gostal).

Női páros: 1. Renasterea 5:31.4, 2. CFR 5:49.4. A bajnok hat hajóhosszal győzött.

A Chinezul-CAMT szombat esti ökölvívóviadalának eredményei

Mintegy nyolcszáz főnyi lelkes közönséggel telt meg szombaton este az Apollo-mozi kerthelyisége, hogy szemtanúja legyen a Chinezul-CAMT—UDR ökölvívóviadalnak. A Chinezul-CAMT ökölvívői nem sikerült ugyan visszavágnok, de azt bebizonyították, hogy sok tehetséggel és lelkesedéssel rendelkeznek. A pontozók három esetben tévedtek, de a végeredményen ez nem változtatott. Az UDR erős gardája ezzel a két ponttal, amivel ismét győztek, jobb. Azonban, ha a Chinezul-CAMT három kezdője már rendelkezik kellő versenyjártassággal, akkor a mostani újabb 7:9-es eredmény meg is fordulhat majd. A szombati eredmények a következők:

Secosan UDR—Ludwig, az UDR kis versenyzője pompás öklöző, a fiatal kezdő Ludwig már az első menetben feladta. (2:0).

Kovalik—Lucaci UDR, Kovalik pompásan küzdött és jobb is volt mint ellenfele, de a pontozók döntetlent hoztak ki (3:1).

Zámbory—Burdus UDR, itt a magasabb és nyugodtabb Burdus volt a jobb, a pontozók mégis a lendületes Zámboryt jelentették ki győztesnek (3:3).

Germán—Dragomir UDR, a Chinezul-CAMT lendületes és szívós versenyzője lerohamozta Dragomirt (3:5).

Sucic UDR—Vareha, Sucic a második menetben kiütötte a Chinezul-CAMT fiatal kezdőjét (5:5).

Nicht UDR—Ziri az ugyancsak első versenyt vívó Ziri az első két menetben jól tartotta magát, de a harmadikban leléptették (7:5).

Savits—Jana UDR, Jana néhány szabálytalanságától eltekintve szép küzdelmet vívott a két versenyző. A küzdelem döntetlen (8:6).

Popovits—Brücher UDR Popovits jobb volt mint Brücher, a pontozók mégis döntetlent hirdettek hosszúság után (9:7).

Ez különben csunya és sportszerűtlen befejezés volt, mert a magáról megfélemedezett Brücher kúgorgva a szorítóból vizes üveggel támadt a közönségre.

Négy döntetlen a magyar bajnokság vasárnapi fordulójában

Az erőviszonyok kiegyenlítetttségét bizonyítja az a négy döntetlen, amely a magyar bajnokság vasárnapi fordulójában adódott. A bajnok Csepel viszont aránylag simán győzte le a kétszeres kupagyőztest, míg a Gamma felelősenített csapata megérdemelten



Sport-Foto-Optic

A legelőssőbb sportcikkek és azok javítása

A. M. Mülley-nél

Timisoara I., Str. Solderer 11

Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10. Telefon 10-19

győzte le az Ujpest együttesét.

GAMMA—UJPEST 3:0 (0:0)

Gamma: Tóth — Nádás, Kónya — Tóth I, Hires, Siklósi — Váradi, Kincses, Lendvai, Horváth II, Hárai.

Ujpest: Tihanyi I — Ázám, Bíró — Kármán, Mészáros, Nagymarosi — Pásonyi, Várszegi, Szusza, Zsengeller, Tolvaj.

Góltalan első félidő után a 29. percben Tóth I szabadrugásból szerzi meg a vezetést. Egy perc múlva Tóth I a szabadrugás helyéről újabb gólt lő. Öt perccel befejezés előtt a mérkőzésen már harmadszor, Zsengeller az üres kapu mellé gurítja a labdát. A 44. percben Kincses rugja a Gamma harmadik gólját.

CSEPEL—FERENCVAROS 4:2 (2:0)

A 19. percben a csapatát játszó Olajkár II a Csepel juttatja vezetéshez. A 35. percben Pintér góloz (2:0). Szünet után a 6. percben Flüstös szénit (2:1). A 17. percben Fuszek átadásából ismét Olajkár II eredményes (3:1). A 28. percben Pin'er 4:1-re állítja az eredményt. A 29. percben Sárosi III javít (4:2).

SZOLNOK—ELEKTROMOS 1:0 (1:0)

Kolláhnak a 40. percben rugott góljával csak nehezen győzött a Szolnok saját pályáján az Elektromos ellen.

NAC—TÖREKVES 0:0

Igen gyenge mérkőzés: vívott a két csapat, amit részben a nagy melegnek lehet tulajdonítani. A megérintett NAC nagy csalódást okozott közönségének.

KOLAC—DIMA VAG 1:1 (1:0)

A kolozsváriak Dicsőgyőzőt jól megállták helyüket. A gólokat Bonyhádi, illetve Klimek lőtték.

HALADAS—SZEGED 1:1 (0:0)

A sok játékost veszített Szeged Szombathelyen csak félsikerrel ért el. Gólvölők: 25. p. Detke, 37. p. Korányi.

VASAS—UJVIDÉK 2:2 (2:0)

Az újvidékiek idegenben játszva is kiegyenlítették 2:0-ról.

KISPEST—SALBTC 6:3 (2:2)

A kispestiek saját pályájukon szép győzelmet arattak.

Németországi labdarugás Tschammer-kupa eredmények

München 1860—SS Strassburg 15:1 (7:0). A válogatott Wilimowski együttese szokatlanul nagy arányú győzelmet aratott. Wilimowski egymaga hét gólt rugott.

Schalke 04—Hamborn 4:1 (2:0).

Dessau 05—Hamburger SV 4:3 (2:2).

Werder Bremen—Offenbacher Kickers 6:1 (2:0).

Stadt Duedelingen—Stuttgart 2:0 (2:0).

Luftwaffe Stettin—Luftwaffe Pütnitz 4:1 (2:1).

A bécsi bajnokság legnagyobb meglepetése a bajnok Rapid veresége.

Floridsdorfer AC—Rapid 4:2.

A budapesti nemzetközi teniszbajnokság

vasárnapi versenyein Asbóth legyőzte Szigeti, míg Szentpéteri Gáborit. A hölgyeknél Florián Sandonnoi, míg Bossiné Poppot győzte le.

Sportcikk mindenlelöl

A Csepel—WMFC vezetősége ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a jövőben kizárólag csak a saját amatőr csapatukból, a WMTC-ből szerződöttnök hivatásos játékosokat, tekintet nélkül arra, hogy a csapatuk milyen eredményeket ér el.

A szeptemberben Budapesten eldöntésre kerülő magyar—svéd atlétikai viadal műsorának összeállításában megállapodott a két szövetség. Ezek szerint tizenkilenc versenyszámban mérik össze tudásukat a magyar és svéd válogatott atléták.

A budapesti hármastviadalra a német ökölvívők Pörschachban készülődnek. A budapesti verseny után a németek még Szolnokon és esetleg Szekesfehérvárott is szerepelnek.

Apróhirdetések

Arkaalmazás

Könyvelemet, aki az egyéb irodai munkákban is jártas, keres parvállalat. Román, német perfekt nyelvtudás fontos. Ajánlatokat „Tökéletesen megbízható és intelligens” jellegre a Timișoara-Temesvári kiadóba kerünk. (3757)

Megbízható fiatal ember kifutónak felvétetik. Hollós úridivatüzlet, Timișoara-Temesvár, I. Regele Ferdinand körút Paláca-kávéház mellett. (2291)

Kifutó, megbízható, ki kerékpározni tud, azonnali felvétetik. Rapid Transport, Arad, Alexandri-utca 8. (3145)

Nevelőnőt, ki a magyar és német tanításban perfekt, keresek gimnazista lányom mellé. Francia és franciául beszélő előnyben. Beldi Gergelyné, Tarnaveny. (3783)

București-i cég textilszakmában jártas utazót keres Banat, esetleg Ardeal más vidékeire is. Cim a Timișoara-Temesvári kiadóban. (3784)

Tiszta, rendes, egvedülálló nő, jó bizonyítvánnyal, aki főzéshez is ért, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Bozsák, Timișoara-Temesvár, telefon 37-06. (3785)

Allást keres

Kommunikáció, maamentes, perfekt nő és férfimunkas, azonnali belépésre állást keres. Brock Ferenc Hatég-Hátság, Principesa Elena-utca 11. (3779)

Tisztviselő, keresztény, hadmentes, könyvelői, pénztárnoki, vagy raktárnoki állást keres. Megkereséseket „Ovadékképes” jellegre a Timișoara-Temesvári kiadóba kér. (2267)

Jól bevezetett keresztény utazó, ki rövidúru és pipere cikkekben jártas, utazói állást keres. Cim Nicolovicu úgynökség, Arad, Avram Iancu-tér 21, emelet. (3102)

Katonamentes, perfekt gépiró, román-német levelező, óralvelezést vállal. Cimeket „Levelező” jellegre a Timișoara-Temesvári kiadóba kér. (3782)

Csecsemőgondozónő állást keres. Vidékre is menne Timișoara-Temesvár, II. Deleanu-tér 7. szám. (2283)

Lakás

Kétszobás, fürdőszobás lakást keresek október vagy november 1-re Timișoara-Temesvárott, nem zónában, egészséges, tiszta helyen. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegre a helybeli kiadóba kérek.

November elsejére kétszobás, fürdőszobás lakást keresek Timișoara-Temesvárott, nem zónában, lehetőleg az Erzsébetvárosban. Ajánlatokat a Déli Hírlap szerkesztőségébe kérek írásban vagy délelőtti 9-12 óra között szóbelileg. Közvetítők ne fáradjanak. (5209)

Román egyedülálló idősebb ur butorozót szobát keres, esetleg teljes ellátással. „Nyugdíjas” jellegre Reclama hirdetőbe Arad, Eminescu-utca 8. (3743)

Adás-vétel

A Tempo bizonyítványú Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, lámpaszobát, ehedlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorok. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zalogrédit állít meg hosszabbitjuk Futárnak hetenként kétszer meggy Timișoara-Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Ebédlők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszákat és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunul, Timișoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3734)

Tüzifa eladó

5 től 100 vagon tételeken, azonnal szállítandó, száraz bukk, cse. és gyertyanfa. Alkalmi vétel. BIRGUL CO. S.C. Arad, Timișoara-Temesvár, M. Meroy u. 4 sz. telefon 42-1.

Bánati birtok egész prima minőségű, vasutánomias mellett 502 kat. hold komplett élő és holt felszereléssel, vagyonlikvidálás miatt eladó. Ára 12 millió lei. Felvilágosítást ad: dr. Weil ügyvéd, Arad, Bratianu utca 7. (4140)

Szalobutor (ülögarnitúra, vitrin) bécsi gyártmány, márkás porcellán vitrintárgyak, széles, kifogástalan diván, modern csillár eladó. Megtekinthető 1-5 óra között, vasárnap 10-11-g. Timișoara-Temesvár I., Diaconovici Loga 8/b, I. emelet 4. (2269)

Paradicsomos, szőlős 10-15 k. - os typ iádákat azonnal szállít

Transilvania S. A., Deva

Eladó világosbarna férfi öltöny, alig használt állapotban, középformára. Ugyanott eladó két férfikalap s egy vadonatúj sötétbarna sportnadrág. Cim a kiadóban. (5213)

Eladó szélmotor 16 méter magas vasállványra felszerelve vízszivattyúval. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3087)

Vesztőhelyen Cesar-utca 1. számú lakóház 2 gyümölcsösökkel azonnal eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3073)

Női átmeneti kabát és holmik eladók. Timișoara-Temesvár, II., Genova-utca 32. szám. (2289)

HATSCHER ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körút 17 (v. 46.) Tel. 16.95.

ÁRAK EZREKBE!

Házak: 25.000; földéri üzletes 14.000; belv. jó lakáselosztással, cca 3% jöv. — 12.000; átárház, 6 tkv. tétel, cca 4.5% brutto. — 7000; belv. murespa. 2 lakásos villa. — 5.000; modern bérvilla. — 4.000; villa negyedtan, 13 lakás. — 3500; központban, üzletes sárokház. — 3100; színházhoz közel, modern, emeletes, középnagy lakások. — 3000. II. ker. 5 lakás, fürdőszobák, 300 m² kert. — 3000; murespa. 2 lakásos villa. — 2500; közp. házhoz 2x2, 8x1 szobás compl. lakás, nagy kert. — 2200; földterhez közeli, modern 3 szobás, parkettás, 2x2 szobás, compl. kettős telek, pince. — 2100; Saguna-nál 3 lakásos, fürdőszobával. — 2000; belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950; 5 szobás, szőlő és gyümölcsös kerttel. — 1800; belv. vendéglő. — 1700; állomásnál, 10 lakás. — 1500; földtan sárokház. — 1400; II. ker. 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás istállóval. — 1300; megállónál, üz. sárokház, 2 lakással. — 1000; állomásnál új üz. sárokház. — 800; pernevaj 3 szobás, új. — 750; 5 lakás, 360 m² kert. — 420; belv. 2 szobás. — 330; 3 lakásos, telekárban. — 1800; 16.000; timis megyei; 300 k. h. tanyával. — 10.000; bánati birtok, új épületek modern felsz. — 7400; Timișoara-Temesvár közel 160 k. h. Ia. — 4000; arad megyei 90 k. h. — 2500; Aradon, bejtelek 16 k. h. tanyával. — 1600; lugoji 96 k. h. szántó. SZŐLŐK: 4500; 11 k. h., 8 szoba, villa és felsz. — 2000; paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.

Szalonban
Brasov-Brassóba utazom
m. gb zásokat váralok „A CLAMA”
a reeto iroda, Arad Timișoara u. 8.

Eladó egy jókarban lévő üzemekepes Fordson traktor, szjtárcsa, regulátor, ekével, üzembn megtekintheto. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (3133)

Eladó Hanomag W. D. és Wallis traktor general javitva, továbbá 8-as MAV. golyós cséplő, Merkovics Géza, Timișoara-Temesvár IV., Fröbl utca 40 szám. (2273)

Eladó 10 kat. hold prima szántó aradi határban, Buzsák, udloben, az allami utól 1 kilométer távoisag. Nagy József, Arad, Doamna Balasa utca 160. (3131)

Jókarban lévő borshordók eladók. Európa-szálló, Timișoara-Temesvár. (2278)

Veszek legmagasabb áron hasznalt, de jókarban lévő kötögépeket. Winkle, Timișoara-Temesvár I., Paul Chinezul-utca 6. szám. (5214)

Sürgősen keresek jó állapotban lévő gyapju takarót. Cimeket Reclama hirdetőbe kérek, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (5211)

Keresek megvételre 5 kg-os konyhamérleget, súlyokkal Timișoara-Temesvár, telefon 30-47. (2292)

Gyermekágy, kis ásztal székek eladó. Timișoara-Temesvár, III., Calugareni-utca 5. szám alatt. (2272)

Egy fűrőgép eladó. Cim: Arad, Avram Iancu-tér 17. (3152)

Női fodrászüzlet, nagyon jól bevezetett, eladó. Cimeket „300.000” jellegre Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3147)

Átköltözés miatt újradí híd mellett házhely 375 négyszögöl eladó. Cimeket Arad, Eminescu-utca 8, Reclama hirdetőbe kérek. (3144)

Komplett fehér háló és egy íróasztal eladó. Madarász Rozália, Timișoara-Temesvár, I., Gh. Cosbuc-utca 3. (2286)

600-800 drb. használt églát és tetőcserepet, valamint dupla ablakot esslingerrel vagy sziluvával vennék. Timișoara-Temesvár, III., Ciurgiu-utca 7. szám. (2284)

Mosdó márványtappal, felszereléssel, két szép pálmáállvány, két drb. masszív tölgyfa konzol ajtó fölé különböző márványlapok és két koffer olcsón eladó. Timișoara-Temesvár, I., Gen. Grigorescu-utca 4. szám szuterén, műhelyben. (2183)

Eladók zomancozott lábasok, 2 literől 20 literig, vendéglőnek igen alkalmas. Valamint 10 m gammicsó bornak. Timișoara-Temesvár, IV., D. Sturdza-utca 49. szám. (2293)

Takaréküzlet megvételre keresetik (ké karikával, egy sütővel). Timișoara-Temesvár, III., Ion Vasili-utca 32. szám. (2297)

Oktatás
Szakmáry Ilona szeptember 1-én megkezd a zongora- és tornatanítást. Timișoara-Temesvár IV., Bratianu-utca 1. szám, I. emelet, ajtó 11. (5210)

A miniszter engedélyezte
Kereskedelmi szaktanfolyam
SZENPÉRMAI tanár vezetésével folyó évi szeptember 10-én nyílik meg. Beiratkozás megkezdődött. Gép- és gyorsírás, számológép, könyvtvitel, levelezés, német nyelv. Cim: Timișoara-Temesvár I. Regele Mihai I. körút 8 sz., III. emelet - jtó 2

Gyermektörsci, modern, rollós, kifogástalan állapotban megvételre kerestek. Cimeket a Timișoara-Temesvári kiadóba kérek (2290)

Ablak, 3 drb., 100x200-as láttal, jó állapotban, mézölve, üvegezve, féláron eladó, ugyanott répaavágó és nagyobb kizidárláló megvételre kerestetik. Arad, Banul Maracinei utca 11/a. 3145

Különfélék
Parkaskutya, kiváló pédigrével, eladó. Érdeklődni szíveséggől Ebtényesztők Országos Szövetkezetének aradi titkárságánál, Erdélyi, Catedralei-ér 2. (3150)

Figyelem! Jegyezze meg új címetet, mert ha ruhája molvrágot, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmással be-zívetheti B. Kemény Klárinál, Timișoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 9. szám. (3773)

Nagyar-román-német fordításokat jutányosan és tökéletesen készítek. Cim a Timișoara-Temesvári kiadóban. (5208)

Tüzifa eladó
3 100 vagon. Ára 18000 lei vagononként. Ez-n áronban területeket felvesszünk csak 1942 szeptember 1-0-ig
B.ROUL COMERC Arad, Timișoara-Temesvár, M. Meroy-utca 4. Tel. for 4-3

Uriosládnaál izetes házikoszt kapható. Arad, Cosbuc-utca 2. (3149)

Diákélynokát teljes ellátásra elvállalok. Arad, Regina Elisabeta-utca 41, ajtó 5. (3141)

Kérem az illetőt, aki pénteken es e a Timișoara-Temesvár, IV., Máriánál akta-áskámát szerszámmal kezemből kivette, sziveskedjék értesíteni a 39-13. számú telefont, hogy hol vehetem át. (2285)

Egy vagy két diákot teljes ellátással vállalok. Arad, Grigore Alexandrescu-utca 25. (3142)

BUDAPESTIEN
esetleg Magyarország nagyobb vidéki városában, megvételre keresek nagyobb bérházat vagy bérpalotát. Fényképpel, szükséges adatok pontos megjelölésével (építési évszám, utca, házszám, hány lakás és milyen nagyok, hány üzlethelyiség, ma milyen állapotban van, az összes adók és milyen teher van rajta) ellátott ajánlatot a Timișoara-Temesvári kiadó továbbit „Nagyipar” címen.

Középiskolai tanulók teljes ellátását vállalja uricsalád. Arad, Nicu Filipescu 7, I. emelet, ajtó 4. (3151)

PÁLYÁZATI HIRDETÉS NEVELŐ-NŐI ALLASRA

Az Orăștie-szászvárosi árvaház és vele kapcsolatos internátusának igazgatóságára pályázatot hirdet nevelőnői állásra.

Pályázhatnak legalább négy középiskolai végzettséggel rendelkező 20-40 év közötti önálló nők, akik román állampolgárok és a román nyelvet bírják. Pályázati kérvényüket Orfelinaul Reformát, Orăștie címre küldjék legkésőbb f. évi szeptember 10-ig, mejjekelőndők keresz levell, iskolai bizonyítvány, esetleg szolgálati igazolvány eddigi életéből, lel. ési ajánlólevél.

A nevelőnők javadalmazása természetbeni lakás, ellátás és az Előjáráság által megállapított pénzfizetés. Kötelezőgük a gyermekek feletti fejjegyelet, iskolai előkészítésük s amig a gyermekek iskolában vannak, a napi házi munkában való segítkezés. Munka és életrendje az Árvaházra vonatkozó napirend keretében történik.

Válassz bélyegge; ellátott érdeklődősekre az árvaház igazgatóságától nyervehetnek választ.
Orăștie-Szászváros, 1942. aug. 19.
Igazgatóság.

H I R D E S S E N
a DÉLI HIRLAPBAN

Tipáritá la 31 August 1942